

Er dit barn

Rollespiller?

www.rollespil.dk

Tekst: Claus Raasted
Layout: Thomas Kerff - www.thomaskerff.com
Foto: Christina Molbech og David Trood
Udgivet af Landsforeningen for Rollespil, 2009

Information til forældre med
rollespillende børn

LANDSFORENINGEN
FOR ROLLESPIL

Hvad er denne folder?

Folderen du holder i hånden er en informationsfolder, for forældre til børn, der spiller rollespil. Rollespil er en helt ung hobby og derfor ikke noget alle kender til på forhånd. Landsforeningen for Rollespil får tit mange spørgsmål om, hvad rollespil er for noget og hvordan det hele egentligt foregår.

Folderen her er vores forsøg på at give dig et lille indblik i, hvad rollespil er for en størrelse og hvor det kommer fra. Det er ikke en folder der besvarer de praktiske spørgsmål (Hvornår er det? Hvad skal man have med?), fordi det er ting, der er forskellige fra arrangement til arrangement. Til gengæld er det en tekst, der beskriver, hvad rollespil er for noget og hvorfor det er spændende – og det tror vi du som forælder vil synes er lidt interessant læsning. God fornøjelse!

Hvor kan jeg få mere at vide?

Der findes mange udmærkede bøger om rollespil, Blandt andet "Rollespil for børn og voksne" der primært er skrevet til forældre og pædagoger. På et lidt mere teoretisk plan, har Århus Universitetsbibliotek udgivet Rollespil - i æstetisk, pædagogisk og kulturelt perspektiv".

Landsforeningen for Rollespils hjemmeside www.rollespil.dk er en god indgang til flere informationer, og kan give oplysninger om rollespil andre steder i landet. Herfra kan du også finde videre til en lang række guides til at lave sit eget udstyr samt kontakt til andre rollespillere.

Landsforeningen for Rollespil

Vibevej 31

2400 København NV

hjemmeside: www.rollespil.dk email: info@rollespil.dk

Hvad kan rollespil som fænomen?

Noget af det vigtigste ved rollespil er, at det giver en mulighed for at lege med fantasiverdener og afprøve forskellige roller. For mange er det også en mulighed for at komme ud i naturen og lege. Men udover at få ungerne ud i den friske luft og få brændt noget energi af, så kan rollespil også et par andre ting. Noget af det er du som voksen måske sikkert klar over – andet er måske nyt for dig.

Simulering uden risiko

"Rollespil er i bund og grund ikke andet end en avanceret form for leg, hvor deltagerne i et vist tidsrum giver slip på virkeligheden og lever i en simuleret virkelighed. Denne simulation giver os en chance for at afprøve en masse ting uden risiko – præcis på samme måde en pilot i en flysimulator får chancen for at lære flyet at kende uden at risikere at det falder til jorden, hvis hun fejler." "For børn er det ikke så meget et bevidst valg som en naturlig del af deres opvækst, at de gerne vil afprøve forskellige roller og typer. Rollespil giver dem chancen for at være både helten og skurken. Det giver dem lov til at slå uden skader, stjæle uden straf og lyve uden skældud. Men det giver dem også lov til at være modige uden smerte, kærlige uden skam og medfølelse uden opfordring."

Bevidstliggørelse

"Den moderne verden er et utroligt komplekst sted at være, og for hver dag der går, bliver vores samfund mere og mere uigennemskueligt." "Lighed kønnene imellem, demokrati og ytringsfrihed er blot nogle af de ting vi alle accepterer uden at tænke over hvorfor." "Hvis man blot i én uge lever i et samfund uden ytringsfrihed, er det vores påstand, at man efter ugens afslutning er langt mere bevidst om, at det er et gode, men nødt til vil undvære." "På samme måde er det, at børn der får prøvet andre roller af, måske bliver mere bevidste om deres egen og måske opdager, hvordan man kan ændre den."

Temperament og drifter

"I dag har vi et samfund, hvor det ikke længere er accepteret at løse konflikter med vold, og hvor menneskets destruktive drifter fornægtes og bekæmpes." "Rollespil er her et udmærket redskab, da det på den ene side er vild og voldsom leg, men på den anden side foregår på en gemytlig måde og handler om sjov og ballade. Temperamentsfulde børn der spiller rollespil lærer hvordan de hurtigere kan genvinde fornuften og bliver mere opmærksomme på, hvor grænsen går. For når man leger slåskamp, bliver man konstant tvunget til at skelne mellem det acceptable og det uacceptable."

Omstillingsparathed

"Det dynamiske (og oftest kaotiske) moderne samfund kræver hele tiden, at folk er i stand til at ændre sig for at passe ind." "Børn, der lærer at forholde sig til at et univers der hele tiden skifter, er ganske simpelt bedre rustet til de samfundsmæssige opgaver de bliver stillet senere i livet. At de så formår at more sig kosteligt mens de lærer at tackle kaos er mindst ligeså vigtigt. Først lærer de at acceptere forandring, derefter at glædes ved den. Man er bedre rustet til at klare fremtiden ved at se udfordringer i stedet for komplikationer – nyskabelse i stedet for usikkerhed. Og hvordan kan man bedre træne børn og unge i at kunne sætte sig ind i nye situationer end ved at lade dem prøve det?"

Ovenstående citater kommer fra introduktionsbogen "Rollespil for børn og voksne" (Raasted & Andersen, Frydenlund 2004).

Hvad er rollespil?

Rollespil er en forholdsvis ny størrelse, og derfor er der mange, der ikke ved helt præcist, hvad det egentlig er – og det gælder også for de børn, der spiller masser af rollespil. Rollespil er i bund og grund bare organiseret leg, hvor man for en stund leger, man er en anden person i en anden virkelighed. Nogle sammenligner det med teater, og siger, at den grundlæggende forskel på rollespil og teater er, at man i teater har et manuskript. Her er det vigtige at skuespilleren spiller overbevisende udadtil, mens man i rollespil improviserer og rollespilleren i stedet for at overbevise udadtil skal opleve indadtil.

Handler rollespil altid om orker og elvere?

De fleste rollespil handler om kamp og heltegerninger i magiske verdener fyldt med elvere og orker, men rollespil kan handle om meget andet end det. Ligesom der findes bøger og film om næsten alting findes der også rollespil om næsten alting. Man kan spille rollespil om livet i gymnasiet, ombord på et sørøverskib, eller om krigens rædsler. Man kan endda spille rollespil, hvor det bare handler om at være en almindelig dansk familie på en stille hverdag. Der er bare ikke ligeså mange, der synes det er lige så spændende som det er at rende rundt i skoven og kæmpe mod monstre!

Hvordan opstod rollespil?

Leg har altid eksisteret, og lege hvor man slås og hvor man leger, at man er en anden har altid været populære. I 80'erne var det cowboys og indianere, der var populære og nu har fantasy-bølgen altså ramt os, hvilket betyder, at det er Legolas og Harry Potter, der er heltene. Men der er også en anden ting som har fået rollespil som moderne fænomen til at blomstre – våbnene.

Enhver, der har leget slåskamp med træsværd ved, at det hurtigt holder op med at være sjovt for andre end de største og stærkeste. En af de faktorer der gjorde, at rollespil som hobby begyndte at blomstre i slutningen af 80'erne var, at man begyndte at lave våben, der var bløde nok til, at det ikke gjorde forfærdeligt ondt at blive ramt. I forhold til nutidig standard var sværdene stadig meget hårde, men til forskel for træsværd, var de bløde nok til at alle kunne være med.

En af de andre faktorer, der i sin tid gjorde rollespil populært var bordrollespillet Dungeons & Dragons (der er fra 1974). Dette spil var begyndt at brede sig i starten af 80'erne og i midt-80'erne skete det uundgåelige. Rollespillende unge klædte sig ud og tog rollespillet med udenfor i de danske skove, hvor de udkæmpede drabelige slag iført hjemmelavede kostumer og med hjemmelavede skumvåben.

Hvordan har det udviklet sig i Danmark?

I løbet af 80'erne begyndte de første små grupper af rollespillere på noget nyt. Orkerne og elverne tog fra dagligstuerne ud i skoven og blev til "live"-rollespillere (det som vi i dag kender som rollespil ude i skoven).

Et egentligt miljø for live-rollespillere begyndte så småt at tage form i starten af 90'erne, og de første danske rollespilsforeninger kom til verden. Den ældste nulevende rollespils-kampagne i Danmark er rollespillet i Hareskoven, der har kørt i over 15 år – med en fortløbende historie. I slutningen af 90'erne var rollespil efterhånden noget som flere og flere dyrkede, men det samlede antal af rollespillere var stadig ikke mere end nogle tusinde på landsplan. Det var stadig næsten udelukkende unge, der spillede rollespil, og det var usædvanligt at møde rollespillere over 30.

Internettet, Ringenes Herre og Harry Potter ændrede dog alt det. I løbet af et par år var rollespilmiljøet vokset med eksplosiv hast til det vi har i dag, hvor langt de fleste rollespillere er børn, der spiller fantasy-rollespil i Ringenes Herre-inspirerede universer.

Foreninger blomstrede op i hele landet, og hvor der for ti år siden var nogle få, faste rollespil, er der i dagens Danmark mere end 50 forskellige faste, månedlige rollespil, samt et væld af SFO'er, klubber og andre institutioner, der arrangerer rollespil.

Hvor det engang primært var unge, der spillede, er det nu børnene, der er flest af, men også "rigtigt voksne mennesker" (med børn og 9-17 jobs) findes nu blandt rollespillere.

Hvor man engang var nærmest landskendt i rollespils kredse, fordi man var 35 og spillede rollespil, findes der nu rollespillende bedsteforældre.

Samtidigt med at rollespil er gået fra marginaliseret sub-kultur til et mainstream-fænomen er der kommet mere alvorlige rollespil til for unge og voksne, der kan indeholde alt lige fra kunst, til politiske budskaber.

Er der så noget om rollespil vi ikke allerede ved?

De fleste bliver dog stadig overraskede, hvis man fortæller dem et par interessante fakta om rollespil. Rollespil for børn er nemlig stadig et udelukkende dansk fænomen, og kigger man rundt andre steder i Europa, tegner der sig et helt andet billede af rollespillerne.

I Tyskland er det en hobby for voksne med hundredvis af foreninger, og det er i Tyskland, at man finder verdens største rollespil – Conquest of Mythodea - med omkring 5.000 mennesker. I Finland er det overvejende teenagere, der spiller rollespil og kønsfordelingen er noget anderledes end herhjemme, for i Finland er der væsentligt flere piger end drenge, der spiller rollespil. I Norge er det historiske dramaer med kostumer i fantastisk kvalitet og barske fortællinger om samfundet, der er i højsædet. I Frankrig kan man møde vampyrer i Marseilles, der lusker rundt i natten og spiller deres eget skyggespil.

Det korte af det lange er, at rollespil er et internationalt fænomen og hver eneste rollespils-kultur, i de forskellige lande, startede med sværdene og eventyret i skoven. Men rollespils-kulturerne har bevæget sig vidt forskellige steder hen og den situation, vi har i Danmark, er unik. Flere af vores internationale kolleger troede os ikke første gang, vi fortalte, at man i Danmark kan købe rollespilsvåben i supermarkeder og legetøjsforretninger.

En anden interessant ting som de færreste ved er, at rollespil også i stigende grad spilles af voksne mennesker, og at der findes mange forskellige slags rollespil. Nogle rollespil foregår uden et eneste sværd eller så meget som skyggen af en ork. Der findes også rollespillere, der bruger rollespil til at lave interaktiv kunst!

